

Avdelningen för juridik
Kristina Söderberg

Justitiedepartementet
10333 STOCKHOLM

Kamerabevakning i brottsbekämpning - ett enklare förfarande - SOU 2018:62

Sammanfattning

- SKL tillstyrker utredningens förslag om att tillståndsplikten tas bort för sådan kamerabevakning som bedrivs av Kustbevakningen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket.
- SKL instämmer i utredningens bedömning att någon ytterligare reglering kring kommunernas möjlighet till yttrande vid berörda myndigheters kamerabevakning inte behövs.
- SKL tillstyrker utredningens förslag om att ovan nämnda myndigheter själva ska tillämpa den s k överviktsprincipen vid den kamerabevakning som de bedriver.

Tillståndsplikten tas bort för vissa myndigheter

SKL delar utredningens bedömning att behoven av kamerabevakning i den brottsbekämpande verksamheten har ökat och att det finns ett stort stöd hos allmänheten att använda kamerabevakning i brottsbekämpande syfte. SKL instämmer även i bedömningen att tillståndsplikten i huvudsak leder till negativa effekter för den brottsbekämpande verksamheten och att det finns ett behov av att förenkla regleringen för att kunna använda kamerabevakning på ett mer flexibelt och verksamhetsanpassat sätt. SKL tillstyrker därför förslaget om att tillståndsplikten tas bort i fråga om sådan bevakning som bedrivs av Kustbevakningen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket. SKL instämmer även i utredningens bedömning att någon anmälningsplikt avseende nämnd kamerabevakning inte heller bör föreligga.

Kommunernas rätt att yttra sig

Om tillståndsplikten för nu berörda myndigheter tas bort kommer bestämmelsen i kamerabevakningslagen om yttrande av kommunen inte längre att vara tillämplig för kamerabevakning som bedrivs av dessa myndigheter. Utredningen gör bedömningen att kommunernas inflytande tillgodoses genom redan etablerade samverkansformer och att någon ytterligare reglering av kommunernas möjligheter till yttrande vid berörda myndigheters kamerabevakning därför inte behövs. SKL delar den bedömningen. Flertalet kommuner har idag en redan etablerad samverkan med framförallt Polismyndigheten och frågan om kamerabevakning bör kunna inrymmas i denna. När det gäller Säkerhetspolisen, Kustbevakningen och Tullverket finns inte samma etablerade

samverkan, men SKL ser inget som hindrar att en god samverkan även kan uppnås mellan kommunerna och dessa myndigheter.

Ett förstärkt integritetsskydd när tillståndskravet tas bort

SKL anser att det är viktigt att kamerabevakning används på ett välbalanserat sätt i den brottsbekämpande verksamheten så att metoden även fortsättningsvis har allmänhetens stöd och att inte den enskilde inte utsätts för större integritetsintrång än nödvändigt. Det är därför viktigt att integritetsskyddet säkras när berörda myndigheter varken behöver ansöka om tillstånd eller anmäla sin kamerabevakning. Utredningen föreslår att myndigheterna själva ska tillämpa den överviktsprincip som idag tillämpas inom tillståndsförfarandet. Detta innebär att myndigheterna får bedriva kamerabevakning endast under förutsättning att intresset av sådan bevakning väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad. SKL delar utredningens bedömning att denna proportionalitetsbedömning är en ändamålsenlig reglering och SKL tillstyrker därför detta förslag.

Övriga förslag

Utredningen har föreslagit vissa permanenta undantag och vissa tillfälliga undantag från kravet på att tillämpa kamerabevakningslagens överviktsprincip. Dessa undantag motsvarar de undantag som idag finns från tillståndsplikten i kamerabevakningslagen. Utredningen har vidare föreslagit att tillståndsmyndigheten ska få ta ut en sanktionsavgift av de berörda myndigheterna om de bryter mot kravet på att göra en bedömning enligt överviktsprincipen. SKL har inget att erinra mot dessa förslag.

Behov av ytterligare lättnader

SKL vill i sammanhanget peka på behovet av förenklade regler vid kameraövervakning även för verksamhet som kommuner, landsting, regioner och samhällsviktig verksamhet bedriver och som ligger nära det brottsbekämpande området. SKL framförde i sitt yttrande över betänkandet Ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55) att det fanns skäl att överväga ytterligare lättnader i tillståndsplikten för myndigheter än de undantag utredningen föreslagit. Enligt förbundet bör det vara möjligt att införa ett mindre administrativt betungande regler så att t.ex. viss typ av kamerabevakning för även för kommunala myndigheter – utan särskilt tillstånd – tillåts i enlighet med de bestämmelser om konsekvensbedömningar och samrådsförfarande som följer av EU:s dataskyddsförordning. Kamerabevakningsutredningens uppdrag avser att säkerställa att myndigheternas möjlighet att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller att utreda brott och att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten ska vara flexibel och verksamhetsanpassad. Utredningen har också föreslagit bestämmelser som omfattar även kameraövervakning som av de utpe-

Ert dnr:
Ju2018/04065/L4

kade myndigheter bedrivs i andra syften än direkt brottsbekämpande. Enligt förbundet bör det därför vara möjligt att införa lättnader i tillståndsplikten även för kommuner och landsting t.ex. på platser där det finns särskild risk för angrepp på någons trygghet. Det är av största vikt att de möjligheterna beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande